

CPMU News

Customs Policy Monitoring Unit

สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร
ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์

0403.20 - Yogurt :

0804.50.20 - Mangoes.

2007.99.20 - Jams and
Fruit Jellies.

07.04 - Cabbages,..., Kale and
similar edible Brassicas,
Freshed or Chilled.
0704.90 - Other

0805.40.00 - Grapefruit,
including Pomelos

0306.95 - Shrimps and
Prawns :

**การทบทวนและศึกษายุทธศาสตร์
เพื่อการปรับปรุงระบบฮาร์โมนাইซ์ (1)**

© Senivpetro, Freepik

CPMU NEWS

Customs Policy Monitoring Unit

สวัสดิ์คະ ทานผู้อ่าน

ระบบฮาร์โมนิซ (Harmonized System: HS) คือ ระบบการจำแนกประเภทสินค้าขององค์การศุลกากรโลก (WCO) ซึ่งใช้กำกับและอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศในกว่า 200 ประเทศและเขตเศรษฐกิจทั่วโลก ใช้บังคับมาตั้งแต่ปี 2531 (1988) โดยมีส่วนสำคัญในการกำหนดพิกัดศุลกากรเพื่อการจัดเก็บอากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดเก็บสถิติการค้าเพื่อการวิจัยและการศึกษาด้านการแข่งขันทางการค้า อย่างไรก็ตาม ระบบฮาร์โมนิซถือเป็นเครื่องมือทางการค้าที่ซับซ้อนและยังคงมีข้อจำกัดบางประการที่อาจส่งผลกระทบต่อการใช้งานได้อย่างเต็มศักยภาพ จึงจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงอยู่เป็นระยะ ปัจจุบันมีการแก้ไขมาแล้ว 7 ครั้ง ครั้งล่าสุด คือ การแก้ไขสำหรับระบบฮาร์โมนิซฉบับปี ค.ศ. 2022 (พ.ศ. 2565)

ทั้งนี้ WCO ได้จัดทำรายงาน The Exploratory Study on a Possible Strategic Review of the Harmonized System (HS) ซึ่งวิเคราะห์และเสนอแนวทางการปรับปรุงระบบฮาร์โมนิซใน 4 ด้าน ครอบคลุมหลักเกณฑ์การตีความ ความชัดเจนของเนื้อความ กระบวนการปรับปรุง และความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการใหม่ของระบบฮาร์โมนิซ เพื่อเตรียมการปรับปรุงแก้ไขครั้งต่อไป โดยที่ข้อเสนอส่วนใหญ่เป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างที่ไม่เคยดำเนินการมาก่อน

จดหมายข่าวศุลกากร CPMU News ขอนำเสนอข้อมูลบางส่วนจากรายงานดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามการแก้ไขระบบฮาร์โมนิซในครั้งนี้ต่อไป โดยจะแบ่งการนำเสนอข้อมูลให้อยู่ในจดหมายข่าวฉบับนี้และฉบับถัดไปเพื่อเสริมประสิทธิภาพของการอภิปราย สำหรับฉบับเดือนธันวาคม 2567 เริ่มด้วยข้อมูลเกี่ยวกับสถานะและแนวทางการปรับปรุงหลักเกณฑ์การตีความพิกัดศุลกากร (GIRs) และหมายเหตุทางกฎหมาย (Legal Note) ที่มีส่วนสำคัญในการตีความและจำแนกพิกัดศุลกากร

บราลี รัตนปิณฑะ

บรรณาธิการที่ปรึกษา

นางสาวบราลี รัตนปิณฑะ
อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร)

นายภัสสรศรีรัฐ นิลพันธ์
อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร)

นางสาวณัฐพร โพธิ์ยอด
เลขาธิการเอก (ฝ่ายศุลกากร)

กองบรรณาธิการ

นายกรวีร์ ทองอินท์
เจ้าหน้าที่โครงการ Customs Policy
Monitoring Unit

จัดทำโดย

สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร
ประจำสถานเอกอัครราชทูต
ณ กรุงบรัสเซลส์

Office of Customs Affairs
Royal Thai Embassy, Brussels

Drève du Rembucher 89
1170 Brussels, Belgium
Tel. +32 2 660 5759
Email: thaicustoms@thaicustoms.be

ท่านผู้อ่านสามารถติดตาม
CPMU News ฉบับอื่น ๆ ได้ที่
<http://brussels.customs.go.th>
หัวข้อ: CPMU News

สารบัญ

01

บทความประจำเดือน

การทบทวนและศึกษายุทธศาสตร์
เพื่อการปรับปรุงระบบฮาร์โมนี 1

ความเข้าใจในกฎการจำแนกพิภักศุลกากร
(Understanding of the Governing Rules) 4

ความสะดวกในการใช้งานและการเข้าถึง
ระบบฮาร์โมนีและเครื่องมือที่เกี่ยวข้อง
(Usability and Accessibility of the HS and its Tools) 11

02

รายงานความเคลื่อนไหว

แคนาดาประกาศแผนยกระดับความมั่นคงบริเวณพรมแดน
หลังถูกกดดันจากนโยบายของรัฐบาลทรัมป์ 2.0 17

WCO เปิดตัว Smart Customs Community Portal
เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เพื่อการพัฒนา
งานศุลกากรด้วยเทคโนโลยี 19

ศุลกากรเบลเยียมตรวจยึดสารเสพติด ณ ท่าอากาศยาน
Zaventem ได้เพิ่มขึ้นหลายเท่าตัวในปี 2567
ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศต้นทาง 20

OLAF รายงานผลปฏิบัติการ BELENOS II
สกัดกั้นเส้นทางการเงินผิดกฎหมาย ตรวจยึดเงินสด
และสินทรัพย์รวมมูลค่ามากกว่า 2.7 ล้านยูโร 21

03

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

พิธีถวายพานพุ่ม พิธีถวายบังคม และพิธีจุดเทียนน้อมรำลึก
เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ 5 ธันวาคม 2567 22

งานเลี้ยงรับรอง เนื่องในวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ 5 ธันวาคม 2567 23

งาน Bridging Borders: Seminar on Trade Facilitation
in ASEAN Countries From Customs Perspective 24

การทบทวนและศึกษายุทธศาสตร์ เพื่อการปรับปรุงระบบฮาร์โมนไนซ์

ระบบฮาร์โมนไนซ์ (Harmonized System: HS) คือระบบการกำหนดคำนิยาม ลักษณะสินค้า และพิกัดสินค้าขององค์การศุลกากรโลก (WCO) เพื่อเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติพิธีการศุลกากร การกำหนดพิกัดศุลกากรสำหรับการนำเข้า - ส่งออกและการจัดเก็บสถิติการค้าระหว่างประเทศ มีผลใช้บังคับตั้งแต่ปี 2531 (1988) ในประเทศและเขตเศรษฐกิจมากกว่า 200 แห่งทั่วโลก

ระบบฮาร์โมนไนซ์มีจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยระบบฮาร์โมนไนซ์เพื่อการจำแนกประเภทและการกำหนดรหัสสินค้า (International Convention on the Harmonized Commodity Description and Coding System) หรืออนุสัญญาฮาร์โมนไนซ์ (Harmonized System Convention) ดังนี้

- การอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศ
- การอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลสถิติเพื่อการเปรียบเทียบและการวิเคราะห์ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศ
- การลดต้นทุนในการเปลี่ยนคำอธิบาย การจำแนกประเภท และการเปลี่ยนพิกัดสินค้า เมื่อมีการขนส่งสินค้าจากประเทศที่ใช้ระบบการจำแนกประเภทและพิกัดสินคารูปแบบหนึ่งไปยังประเทศที่ใช้ระบบอีกรูปแบบหนึ่ง
- การส่งเสริมให้มีเอกสารทางการค้าที่เป็นมาตรฐานสากลร่วมกัน ซึ่งเอื้อให้มีการถ่ายโอนข้อมูล

ทั้งนี้ ระบบฮาร์โมนไนซ์ต้องได้รับการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ยังคงสามารถตอบสนองต่อบริบทของการค้าระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีการปรับปรุงแก้ไขมาแล้ว 7 ครั้ง ซึ่งครั้งล่าสุด คือการแก้ไขสำหรับระบบฮาร์โมนไนซ์ฉบับปี ค.ศ. 2022 (พ.ศ. 2565)

ทั้งนี้ เทคโนโลยีที่ทำให้เกิดการพลิกผัน (Disruptive Technology) กระแสความตื่นตัวด้านสิ่งแวดล้อม ความมุ่งหมายในการสร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เป็นปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงห่วงโซ่อุปทานอย่างฉับพลันและทำให้เกิดสินค้ารูปแบบใหม่ที่ระบบฮาร์โมนีไม่สามารถจัดการได้ นอกจากนี้ ยังต้องมีการปรับปรุงกระบวนการทำงานหรือการตีความเพื่อให้การใช้ระบบฮาร์โมนีอย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อเดือนมิถุนายน 2565 (2022) ที่ประชุมคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร (Customs Co-operation Council) ครั้งที่ 139/140 จึงมีมติให้คณะกรรมการระบบฮาร์โมนี (Harmonized System Committee: HSC) ขององค์การศุลกากรโลก (WCO) ดำเนินการศึกษาแนวทางการปรับปรุงระบบฮาร์โมนีในกรอบระยะเวลา 2 ปี เพื่อนำเสนอสถานะ/ประสิทธิภาพในปัจจุบันของระบบฮาร์โมนี พร้อมทั้งประเมินยุทธศาสตร์เพื่อการปรับปรุงระบบฮาร์โมนีให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการและห่วงโซ่อุปทานต่อไปในระยะยาว โดยได้จัดทำรายงาน The Exploratory Study on a Possible Strategic Review of the Harmonized System (HS) แล้วเสร็จ เมื่อเดือนพฤษภาคม 2567 (2024) ซึ่งได้นำเสนอแนวทางปรับปรุงโครงสร้างและเนื้อหาของระบบฮาร์โมนีอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นทั้งหมด 4 ส่วน ดังนี้

1. ความเข้าใจในกฎการจำแนกพิกัตศุลกากร

ระบบฮาร์โมนีไนซ์ควรมีการใช้บังคับอย่างเป็นเอกภาพ โดยเฉพาะในส่วนของการจำแนกพิกัตศุลกากร (Governing Rules) ที่กำหนดลักษณะสินค้าและข้อมูลที่เกี่ยวข้องสำหรับการจำแนกพิกัตสินค้า เพื่อให้หน่วยงานในแต่ละประเทศสามารถจำแนกสินค้าที่มีลักษณะเดียวกันด้วยพิกัตสินค้าเดียวกัน การวิเคราะห์ในส่วนนี้จึงเน้นศึกษาความเข้าใจและการตีความกฎการจำแนกพิกัตศุลกากรของแต่ละประเทศ เพื่อประเมินว่าเนื้อหาของระบบฮาร์โมนีไนซ์ยังสามารถเอื้อให้เกิดการจำแนกพิกัตศุลกากรอย่างเอกภาพอยู่หรือไม่

2. ความสะดวกต่อการใช้งานและการเข้าถึงระบบฮาร์โมนีไนซ์และเครื่องมือที่เกี่ยวข้อง

ระบบฮาร์โมนีไนซ์ต้องสามารถอำนวยความสะดวกทางการค้า โดยที่ผู้ประกอบการ หน่วยงานด้านการพาณิชย์ และศุลกากร สามารถนำระเบียบมาใช้งานได้ง่าย รวดเร็ว สอดคล้องกับปริมาณทางการค้าและความหลากหลายของสินค้า หากระบบฮาร์โมนีไนซ์จำเป็นต้องใช้การวิเคราะห์หรือการตีความการจำแนกพิกัตศุลกากรมากเกินไป จะถือเป็นภาระและอุปสรรคทางการค้า ส่วนนี้จึงเน้นศึกษาว่าระบบฮาร์โมนีไนซ์ยังคงมีความสะดวกต่อการใช้งานและสามารถเข้าถึงได้เพียงพอต่อการอำนวยความสะดวกทางการค้าหรือไม่

© hdb Bernd, Unsplash

3. กระบวนการปรับปรุงระบบฮาร์โมนิไซส์

ระบบฮาร์โมนิไซส์ต้องได้รับการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและรูปแบบของการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งต้องระบุกระบวนการปรับปรุงไว้อย่างชัดเจน เสมือนการวางแผนตรวจสอบสุขภาพประจำปี เพื่อรับรองให้มีการพัฒนาระบบฮาร์โมนิไซส์อย่างต่อเนื่อง ในส่วนนี้ จึงเน้นการศึกษาว่ากระบวนการปรับปรุงที่ใช้อยู่ยังคงเอื้อให้ระบบฮาร์โมนิไซส์สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการค้าได้หรือไม่

4. ความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการใหม่ของระบบฮาร์โมนิไซส์

ระบบฮาร์โมนิไซส์ต้องเอื้อให้ศุลกากร หน่วยงานพาณิชย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ มีข้อมูลของสินค้าและสถิติการนำเข้า-ส่งออกสินค้าที่ละเอียดมากพอต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในการควบคุมและส่งเสริมนโยบายด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ เมื่อระบบการค้าระหว่างประเทศมีความซับซ้อนมากขึ้น หน่วยงานเหล่านี้จึงมีแนวโน้มที่จะต้องการข้อมูลที่ละเอียดมากขึ้นตามไปด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งระบบฮาร์โมนิไซส์เคยได้รับการปรับปรุงให้เปลี่ยนจากการใช้รหัสบังคับ 4 หลักมาเป็นรหัสบังคับ 6 หลัก มาแล้ว ในส่วนนี้ จึงเป็นการศึกษาว่าระบบฮาร์โมนิไซส์ยังสามารถจัดเก็บข้อมูลที่สอดคล้องกับความต้องการใหม่ของหน่วยงานรัฐและผลประโยชน์ทางการค้าที่เปลี่ยนแปลงไปได้หรือไม่

จดหมายข่าวศุลกากร CPMU News ขอแนะนำเสนอเนื้อหาบางส่วนจากรายงาน The Exploratory Study on a Possible Strategic Review of the Harmonized System (HS) โดยแยกการวิเคราะห์ที่ออกเป็น 4 ส่วนดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น ซึ่งในแต่ละส่วน จะมีการอธิบายสถานะ/บริบทในปัจจุบันของระบบฮาร์โมนิไซส์ในด้านนั้น ๆ ควบคู่กับการนำเสนอแนวคิดหรือข้อเสนอเพื่อการปรับปรุงระบบฮาร์โมนิไซส์ในแต่ละด้าน เพื่อให้เกิดการอภิปรายที่มีประสิทธิภาพ จะขอแนะนำการวิเคราะห์ในส่วนที่ 1 ความเข้าใจในกฎการจำแนกพิกัดศุลกากร (Understanding of the Governing Rules) และส่วนที่ 2 ความสะดวกในการใช้งานและการเข้าถึงระบบฮาร์โมนิไซส์และเครื่องมือที่เกี่ยวข้อง (Usability and Accessibility of the HS and its Tools) ในฉบับประจำเดือนธันวาคม 2567 และจะนำเสนอส่วนอื่น ๆ ในฉบับเดือนมกราคม 2568

© Storyset, Freepik

อ้างอิง

WCO. "The Exploratory Study on a Possible Strategic Review of the Harmonized System (HS)." <https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/nomenclature/activities-and-programmes/exploratory-study-on-a-possible-strategic-review-of-the-hs/final-report-of-the-hs-exploratory-study-2024-english.pdf?db=web>.

GIRS

ความเข้าใจในกฎการจำแนกพิกัตศุลกากร (Understanding of the Governing Rules)

© rawpixel.com, Freepik

หลักเกณฑ์การตีความพิกัตศุลกากร (The General Rules for the Interpretation: GIRs) คือ ส่วนของระบบฮาร์โมนีที่ระบุแนวทางการตีความลักษณะสินค้าและคุณลักษณะของพิกัตศุลกากรต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ใช้งานในทุกประเทศสามารถตีความและจำแนกพิกัตศุลกากรของสินค้าในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเครื่องมือนี้จะบรรลุลวัตถุประสงค์ได้ก็ต่อเมื่อ 1. ผู้ใช้งานทราบว่าเครื่องมือ GIRs สำหรับเป็นแนวทางในการจำแนกพิกัตศุลกากร ซึ่งเป็นพันธกรณีทางกฎหมายที่ผู้ใช้งานต้องปฏิบัติ 2. ผู้ใช้งานแลกเปลี่ยนหรือแบ่งปันความเข้าใจหลักเกณฑ์การตีความของตนเพื่อตรวจสอบว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผู้ใช้งานในประเทศอื่น ๆ หรือไม่ และ 3. ผู้ใช้งานยึดถือ GIRs เป็นแนวทางหลักในการจำแนกพิกัตศุลกากร

บริบทในปัจจุบันของ GIRs

จากการศึกษา พบว่า ผู้ใช้งานระบบฮาร์โมนีที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมหรือผู้ที่เพิ่งเริ่มใช้งานส่วนใหญ่ไม่ทราบว่า GIRs อยู่ในระบบฮาร์โมนี เนื่องจากเหตุผลหลายประการ ได้แก่

- เนื้อหาของ GIRs ถูกบรรจุไว้ในหน้าแรกของเอกสารระบบฮาร์โมนี ทำให้ผู้ที่เพิ่งเริ่มใช้งานมองข้ามเนื้อหาในส่วนนี้และไม่ทราบว่า GIRs เป็นแนวทางการจำแนกสินค้าที่มีผลใช้บังคับทางกฎหมาย
- ข้อมูลเกี่ยวกับ GIRs ส่วนใหญ่ถูกเผยแพร่ไว้ในเอกสารคำอธิบายการตีความเลขพิกัตศุลกากร (Harmonized System Exploratory Note: HSEN) ที่จัดทำโดย WCO แต่ผู้ใช้งานต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อเข้าถึงเอกสารนี้

- เนื้อหาของ GIRs มักมีอยู่ในเพียงหลักสูตรการฝึกอบรมขั้นพื้นฐาน แต่มีพนักงานศุลกากรจำนวนมาก ที่เลือกเข้ารับการอบรมเฉพาะหลักสูตรขั้นสูงที่เน้นศึกษาหัวข้อเฉพาะทางแต่ไม่มีการเน้นย้ำถึง GIRs โดยตัวเลขผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรระบบฮาร์โมนีของ WCO ในระหว่างวันที่ 31 มกราคม 2565 (2022) ถึงวันที่ 31 มกราคม 2567 (2024) มีผู้สมัครจากหน่วยงานศุลกากรเข้ารับการอบรมหลักสูตรขั้นสูง 2,782 ราย แต่มีผู้รับการอบรมเฉพาะหลักสูตรขั้นพื้นฐานเพียง 1,164 ราย จึงทำให้เกิดช่องว่างทางความรู้เกี่ยวกับ GIRs
- โอกาสและหลักสูตรการฝึกอบรมมีไม่เพียงพอต่อความต้องการและจำนวนของผู้ใช้งานระบบฮาร์โมนีทั่วโลก

นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้ใช้งาน GIRs ในประเทศภาคีอนุสัญญาระบบฮาร์โมนี มีความเห็นและแนวทางใช้บังคับ GIRs ที่แตกต่างกันเพิ่มมากขึ้น สังเกตได้จากจำนวนการวินิจฉัยคำร้องเกี่ยวกับความเห็นที่แตกต่างกันของ GIRs ในที่ประชุมคณะกรรมการระบบฮาร์โมนี (HSC) ในช่วงปี 2555/2556 (2012/2013) ที่มีอยู่ที่ร้อยละ 9 ได้เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 26 ในช่วงปี 2566/2567 (2022/2023) ซึ่งอาจเป็นผลมาจากลักษณะสินค้าที่มีความซับซ้อนมากขึ้น มุมมองที่เปลี่ยนแปลงไปตามความเห็นของกฎหมายระดับประเทศ/แนวปฏิบัติในพื้นที่ ความแตกต่างและความสม่ำเสมอของการฝึกอบรม และอื่น ๆ

นอกจากนี้ ตัวแทนออกของ 164 รายได้ร่วมตอบแบบสอบถามในด้านประสิทธิภาพการใช้งานทางการค้า โดยผู้ประกอบการ ผลปรากฏว่า มีผู้ประกอบการประมาณร้อยละ 15 ที่ใช้ GIRs ในการจำแนกพิกัดศุลกากร โดยที่ผู้ประกอบการเหล่านี้ใช้ GIRs เพื่อจำแนกพิกัดศุลกากรประมาณร้อยละ 25 ถึงร้อยละ 49 ของสินค้าทั้งหมดของตน หนึ่งในผู้ประกอบการมากกว่าร้อยละ 50 ระบุว่า พบความท้าทายในการทำความเข้าใจขอบเขตและแนวทางการใช้ GIRs ซึ่งหนึ่งในความท้าทายนั้น คือ การที่ขอบเขตหรือคำใน GIRs มีลักษณะที่ขึ้นอยู่กับความเห็นส่วนบุคคล (Subjectivity) ยกตัวอย่างเช่น

- **“Do not Otherwise Require”** (ไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น)
- **“Essential Character”** (สาระสำคัญ)
- **“Most Specific Description”** (ลักษณะของโดยเฉพาะ)
- **“More General Description”** (ลักษณะของอย่างกว้าง)
- **“Goods Put Up in Sets for Retail Sale”** (ของที่จัดทำขึ้นเป็นชุดเพื่อการขายปลีก)
- **“Insofar as This Criterion is Applicable”** (เท่าที่จะใช้หลักนี้ได้)
- **“Among Those That Equally Merit Consideration”** (ในบรรดาประเภทที่อาจจำแนกเข้าได้โดยเท่าเทียมกัน)

สังเกตได้ว่าคำเหล่านี้ก่อให้เกิดความเห็นไม่ตรงกันระหว่างผู้ใช้งานว่า “สาระสำคัญของสินค้าคืออะไร” “อะไรคือลักษณะของของโดยเฉพาะ” “สินค้ากลุ่มใดบ้างที่ถือว่าเป็นของที่จัดทำขึ้นเป็นชุดเพื่อการขายปลีก” และอื่น ๆ ซึ่งล้วนขึ้นอยู่กับบริบททางการค้าและการผลิตในแต่ละประเทศ ถึงแม้ว่าข้อความข้างต้นจะมีการอธิบายเพิ่มเติมไปแล้วในเอกสารคำอธิบายการตีความเลขพิกัดศุลกากร (HSEN) แต่ก็ยังคงเป็นต้นเหตุของการถกเถียงในที่ประชุมทางการค้าหลายเวที

ภาค 1

หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร

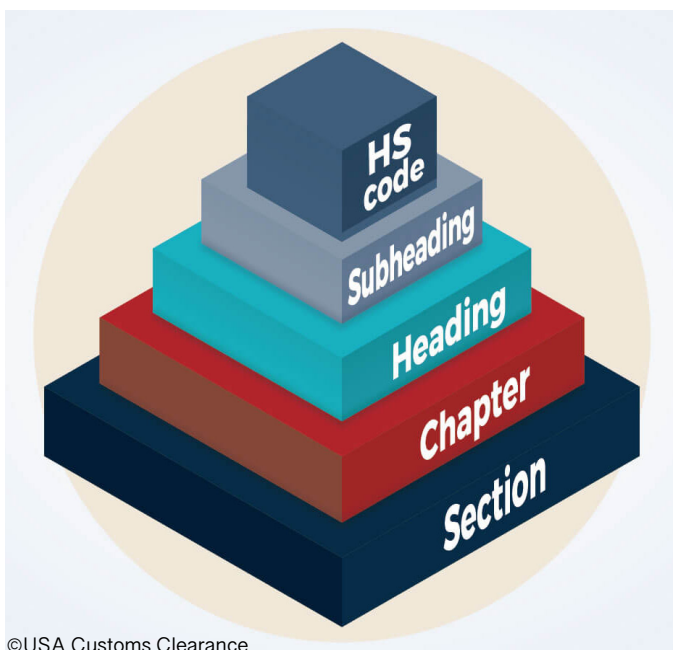
PART I

GENERAL RULES FOR THE INTERPRETATION OF THE NOMENCLATURE

ยิ่งไปกว่านั้น ผู้ใช้งานยังได้แสดงความกังวลว่า ลักษณะที่ขึ้นอยู่กับความเห็นส่วนบุคคล (Subjectivity) ของ GIRs ยังมีส่วนช่วยอำพรางการฉ้อฉลให้มีลักษณะเสมือนเป็นการจำแนกพิกัดผิดพลาด (Genuine Error) หรือ การใช้ประโยชน์จากการจำแนกพิกัดศุลกากรที่กำลังมีข้อถกเถียง (Arguable Classification) ยกตัวอย่างเช่น เอกสารคำอธิบายการตีความเลขพิกัดศุลกากร (HSEN) ได้อธิบายองค์ประกอบที่จะสามารถกำหนดได้ว่าเป็น “Essential Character” หรือ “สาระสำคัญ” ของสินค้าไว้ว่า

“องค์ประกอบที่ขึ้นอยู่กับสินค้าชนิดต่าง ๆ โดยอาจเป็นได้ตั้งแต่ลักษณะของวัตถุดิบ (Nature of the Material or Component) อาทิ มวล ปริมาณ น้ำหนัก มูลค่า หรือเป็นบทบาทของวัตถุดิบหลักที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานของสินค้า”

ซึ่งทำให้ไม่มีความชัดเจนในการตีความประเภทสินค้า โดยคำว่า “Essential Character” เป็นคำสำคัญที่อยู่ในหลักการตีความพิกัดศุลกากรหลายกรณี จึงเป็นช่องโหว่ที่ทำให้ผู้ที่ทำการฉ้อฉลสามารถโต้แย้งได้ว่าสินค้าที่ตนสำแดงผิดพลาดไปนั้นเป็นผลมาจากความไม่ชัดเจนของหลักการจำแนกสินค้า มากกว่าเป็นการจงใจสำแดงเท็จเพื่อหลบเลี่ยงอากรและการใช้บังคับกฎหมายอื่น ๆ

©USA Customs Clearance

ยุทธศาสตร์เพื่อการปรับปรุง

1. การเพิ่มความชัดเจนของ GIRs โดยการเพิ่มคำอธิบายและคำนิยามลงไปเป็นหลักเกณฑ์

เนื่องจากเอกสารคำอธิบายการตีความเลขพิกัดศุลกากร (HSEN) ไม่ใช่เอกสารสาธารณะ และไม่สามารถนำมาใช้ตัดสินคำร้องได้ในบางกรณี จึงควรทำการแก้ไขข้อบกพร่องของ GIRs ให้มีความชัดเจนขึ้นตั้งแต่เริ่มแรก ซึ่งสามารถทำได้โดยการนำคำอธิบาย คำนิยามบางส่วนที่มีอยู่ใน HSEN มาขยายความในหลักเกณฑ์ของ GIRs โดยตรง ยกตัวอย่างการปรับปรุงได้ดังนี้

หลักเกณฑ์ข้อ 1

“... for legal purposes, classification shall be determined according to the terms of the headings and any relative Section or Chapter Notes and, provided such headings or Notes **do not otherwise require**, according to the following provisions”

“...ตามวัตถุประสงค์ทางกฎหมาย การจำแนกประเภทให้จำแนกตามความของประเภทนั้น ๆ ตามหมายเหตุของหมวดหรือของตอนที่เกี่ยวข้องและตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้ หากว่าประเภทหรือหมายเหตุดังกล่าวไม่ได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น”

สามารถปรับแก้ให้มีความชัดเจนมากขึ้นตามคำอธิบายใน HSEN ได้ดังนี้

“classification is **legally required** to be made in compliance with the terms of the headings and any relevant Section or Chapter Notes and, provided that the terms and Notes **do not preclude their use**, the following provisions”

“การจำแนกประเภทมีข้อกำหนดตามกฎหมายให้จำแนกตามความของประเภทนั้น ๆ ตามหมายเหตุของหมวดหรือของตอนที่เกี่ยวข้องและตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้ หากว่าประเภทหรือหมายเหตุดังกล่าว**ไม่ได้กำหนดว่าห้ามใช้**ข้อกำหนดดังกล่าว”¹

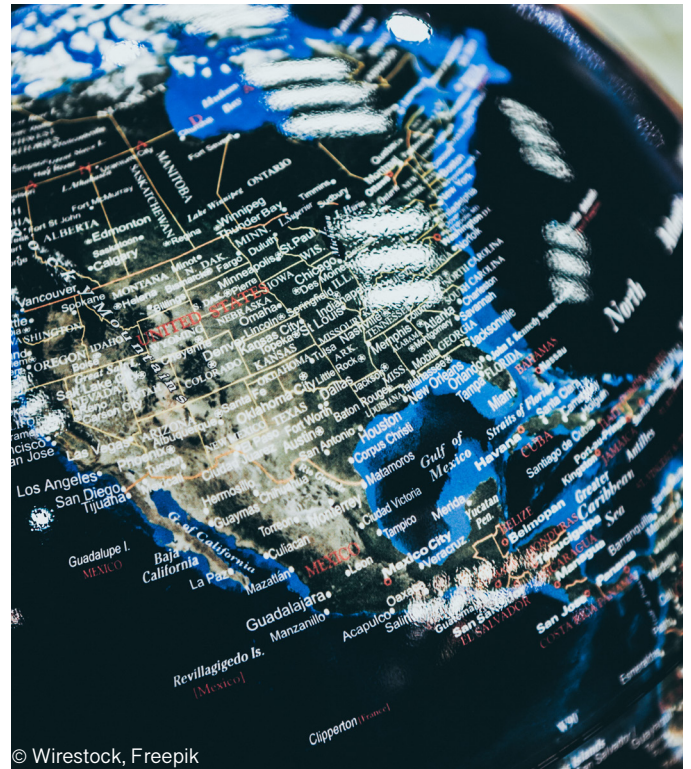
หลักเกณฑ์ข้อ 2 (ข)

สามารถเพิ่มเนื้อหาในหลักเกณฑ์ข้อ 2 (ข) เพื่อเสริมการเปลี่ยนแปลงข้างต้นในหลักเกณฑ์ข้อ 1 ดังนี้

“GIR 2 (b) does not apply where it would cause the inclusion of goods into an HS provision in direct contradiction to an explicit restriction or exclusion given by the relevant terms or a Note.”

“ไม่ใช่หลักเกณฑ์ข้อ 2 (ข) หากจะมีผลทำให้ของถูกจัดประเภทโดยขัดแย้งกับหมายเหตุของหมวดหรือของตอนที่เกี่ยวข้อง”

ตัวอย่างข้างต้นเป็นแนวทางที่ควรได้รับการพิจารณาโดย HSC แต่หากที่ประชุมเห็นว่าเนื้อหาใน HSEN ไม่มีความเหมาะสม ก็สามารถหาคำใหม่ที่สามารถอธิบายหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้มีความชัดเจนมากขึ้นได้เช่นกัน

© Wirestock, Freepik

ข้อสังเกต

การปรับปรุง GIRs ด้วยการปรับคำในหลักเกณฑ์ข้อต่าง ๆ ดังตัวอย่างข้างต้น สามารถเกิดขึ้นได้ในการแก้ไขระบบระบบฮาร์โมนไนซ์ครั้งต่อไป แต่การหาข้อตกลงและการเจรจาข้อบทใหม่เป็นกระบวนการซับซ้อนเนื่องจากการเพิ่มคำอธิบายอาจมีผลต่อแนวปฏิบัติของบางประเทศ โดยถือเป็นความท้าทายที่กระบวนการทั้งหมดจะเสร็จสิ้นภายในหนึ่งวงรอบการประชุมของคณะอนุกรรมการด้านการทบทวนระบบฮาร์โมนไนซ์ (Review Sub-Committee: RSC) และการประชุม HSC ซึ่งเป็นระบบการตัดสินใจหลักของระบบฮาร์โมนไนซ์ในระยะเวลาเพียง 1 ปี ประเทศสมาชิกจึงควรพิจารณาให้ขยายวงรอบการพิจารณาเป็นเวลาต่อเนื่อง 5 ปี

การปรับปรุงนี้จะเป็นภาระงานที่หนักสำหรับ RSC HSC และสำนักงานเลขาธิการ WCO แต่หากประสบความสำเร็จ จะเป็นการส่งเสริมให้การใช้บังคับระบบฮาร์โมนไนซ์มีความเป็นเอกภาพและมีความแน่นอนมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

¹ คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย

2. การขยายหลักสูตรฝึกอบรม การจำแนกพิกัตศุลกากร

จากการศึกษา พบว่าหลายภาคส่วนมีความกังวลเกี่ยวกับระดับความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้ใช้งานระบบฮาร์โมนีซิส ซึ่งแต่ละประเทศสมาชิกมีการฝึกอบรม และสามารถเข้าถึงหลักสูตรการฝึกอบรมได้ในระดับที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะในภูมิภาคที่ได้รับเงินทุนสนับสนุนน้อย จึงทำให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ประกอบการไม่สามารถเข้าถึงการฝึกอบรมได้อย่างทั่วถึง

ถึงแม้ว่าสถาบันฝึกอบรมของ WCO (WCO Academy) ได้บรรจุหลักสูตรการอบรมเกี่ยวกับระบบฮาร์โมนีซิสผ่านระบบ CLiKC! เพื่อให้รองรับการอบรมทางไกลด้วยระบบออนไลน์ได้ แต่หลักสูตรเหล่านี้ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ประกอบการและยังขาดการฝึกอบรมขั้นสูงสำหรับการใช้ GIRs จึงได้เสนอยุทธศาสตร์การขยายหลักสูตรฝึกอบรมและยกระดับเนื้อหาเพื่อให้ผู้ใช้งานเข้าถึงการฝึกอบรมและมีความรู้ที่จำเป็นต่อการจำแนกพิกัตศุลกากร ซึ่งมีตัวเลือกดังต่อไปนี้

2.1 การเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับ GIRs ไว้ในโครงการฝึกอบรมระบบฮาร์โมนีซิส

การเพิ่มเนื้อหาที่ครอบคลุมมากขึ้นเกี่ยวกับการตีความ GIRs พร้อมด้วยตัวอย่างในสถานการณ์ต่างๆ ในหลักสูตรการอบรมผู้ประกอบการของ WCO Academy และหลักสูตรการอบรมพนักงานศุลกากรผ่านระบบ CLiKC! สามารถเสริมความรู้และความเชี่ยวชาญของผู้ใช้งานระบบฮาร์โมนีซิสให้สามารถจำแนกพิกัตศุลกากรได้ในแบบแผนเดียวกันมากขึ้น โดยเนื้อหาเหล่านี้มีเค้าโครงมาจากปัญหาการใช้งานที่ผู้ใช้งานได้รายงานไว้และมีการทดสอบผู้เข้ารับการอบรมอย่างเป็นระบบ

2.2 การตั้งโครงการฝึกอบรมโดยวิทยากร (Instructor-led Training) ในระดับโลก

นอกเหนือจากการปรับปรุงและขยายหลักสูตรการฝึกอบรมออนไลน์แล้ว การพัฒนาให้มีการฝึกอบรมในสถานที่จริงโดยวิทยากร (Instructor-led Training) ที่มีมาตรฐานก็มีความจำเป็น เนื่องจากการฝึกอบรมโดยวิทยากรจะช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความเข้าใจที่ชัดเจนมากกว่า จากการที่วิทยากรสามารถออกแบบวิธีการถ่ายทอดความรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถและบริบทของผู้เข้ารับการอบรมในแต่ละพื้นที่

WCO จึงควรริเริ่มโครงการฝึกอบรมโดยวิทยากรจาก WCO ให้แก่หน่วยงานศุลกากรในประเทศต่าง ๆ ในช่วงระยะเวลา 1-2 ปี ซึ่งเสนอให้มีทั้งหลักสูตรพื้นฐาน หลักสูตรขั้นสูง และหลักสูตรการฝึกอบรมวิทยากร (Train-the-Trainer) โดยขอความสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ในการออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสม ด้วยวัตถุประสงค์ 2 ประการที่สำคัญ คือ 1. การขยายขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่และวิทยากรให้สามารถดำเนินการฝึกอบรมและถ่ายทอดความรู้ในองค์กรได้อย่างยั่งยืนในอนาคต และ 2. การสร้างความเข้าใจต่อการใช้บังคับระบบฮาร์โมนีซิสที่เป็นเอกภาพ

2.3 การเสนอหลักสูตรการฝึกอบรมโดยวิทยากร แก่ภาคเอกชน

การเพิ่มหลักสูตรอบรมโดยวิทยากรแก่ภาคเอกชนจะช่วยเพิ่มระดับการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Level) ช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการและช่วยลดภาระในการตรวจสอบของพนักงานศุลกากร โดยการอบรมในลักษณะนี้สามารถต่อยอดให้เป็นโครงการรับรองมาตรฐานผู้ประกอบการในด้านการจำแนกพิกัตศุลกากร ซึ่งกำหนดให้ผู้ประกอบการที่ผ่านการฝึกอบรมจะได้รับใบรับรองจาก WCO รับรองความสามารถในการจำแนกพิกัตศุลกากรขั้นสูงในช่วงระยะเวลาที่กำหนด และมีการทบทวนตรวจสอบความสามารถ (Reaccreditation) อยู่เป็นระยะ ทั้งนี้ สามารถใช้หลักสูตรการอบรมเดียวกันกับหลักสูตรสำหรับพนักงานศุลกากร

ข้อสังเกต

อุปสรรคสำคัญของยุทธศาสตร์นี้ คือ การขาดแคลนงบประมาณซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับโครงการฝึกอบรมส่วนใหญ่ของ WCO อยู่ก่อนแล้ว เช่น ในกรณีของ WCO Academy ที่มีงบประมาณเพียงพอต่อการว่าจ้างเจ้าหน้าที่ดำเนินการในจำนวนขั้นต่ำเท่านั้น และไม่มียุทธศาสตร์เพียงพอต่อการพัฒนาหลักสูตร จึงทำให้สถาบันไม่สามารถผลิตหลักสูตรที่ดึงดูดความสนใจของภาคเอกชนได้ดีเท่าที่ควร

ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของการจัดการฝึกอบรมผ่านระบบทางไกล (Virtual Training) คือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการออกแบบหลักสูตรและแพลตฟอร์มเพื่อการฝึกอบรม (Virtual Authoring) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญของ WCO จะรับผิดชอบการพัฒนาหลักสูตรและติดตามการพัฒนาแพลตฟอร์มโดยนักเขียนโปรแกรม ทั้งนี้ การพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อการฝึกอบรมความยาวประมาณ 2 ชั่วโมง 30 นาที ถึง 3 ชั่วโมง ต้องใช้งบประมาณราว 30,000 ถึง 60,000 ยูโรต่อหนึ่งภาษา และใช้เวลาตั้งแต่ 6-9 เดือนในการพัฒนาขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของเนื้อหา ระยะเวลาในการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ และขั้นตอนการอนุมัติโครงการ

ในส่วนของการจัดการอบรมโดยวิทยากรในสถานที่จริงต้องอาศัยการพัฒนาใน 3 ระยะ คือ

1. **ระยะการพัฒนาโครงการ (Program Development Phase)** ที่ต่อยอดมาจากหลักสูตรการฝึกอบรมของประเทศสมาชิกที่พัฒนาโดยวิทยากรที่ได้รับการรับรอง (Accredited Trainer) ในพื้นที่
2. **ระยะการฝึกอบรม (Delivery Phase)** ที่คณะวิทยากรผู้เชี่ยวชาญของ WCO จะเดินทางไปยังประเทศต่าง ๆ เพื่อดำเนินการฝึกอบรม และส่งเสริมการฝึกอบรมในประเทศนั้น ๆ
3. **ระยะการส่งมอบงาน (Hand-over Phase)** ซึ่งที่มหาวิทยาลัยจะรายงานผลการประเมินการฝึกอบรม พร้อมทั้งให้เอกสารสนับสนุนการอบรมให้แก่วิทยากรที่ผ่านการฝึกอบรมในประเทศนั้น เพื่อให้สามารถดำเนินการฝึกอบรมได้เองอย่างมีมาตรฐาน

ขั้นตอนดังกล่าวจำเป็นต้องใช้วิทยากรและผู้พัฒนาหลักสูตรอย่างน้อย 3-4 คน รวมทั้งเจ้าหน้าที่สนับสนุนการเดินทางและธุรการอีก 2 คน ตลอดระยะเวลา 2-3 ปี ซึ่งขึ้นอยู่กับความจำเป็นในแต่ละภูมิภาค นอกจากนี้ยังต้องมีงบประมาณที่เพียงพอต่อการผลิตสื่อการอบรมและเอกสารต่าง ๆ เพื่อประกอบการอบรม ซึ่งรวมทั้งหมดแล้วถือเป็นค่าใช้จ่ายจำนวนมากเช่นกัน

©Freepik

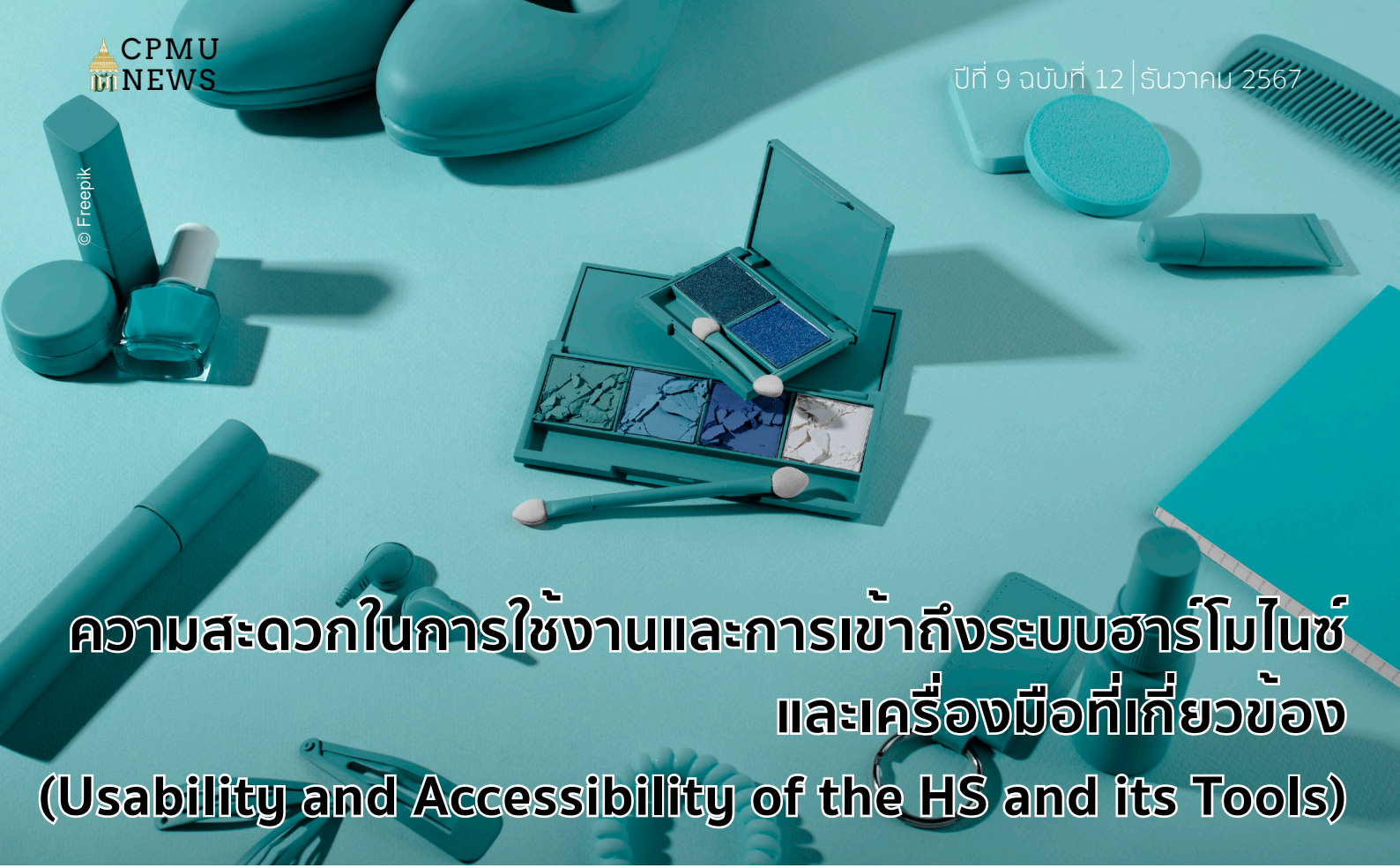
ในปัจจุบัน Nomenclature Sub-Directorate ซึ่งมีหน้าที่กำกับงานด้านพิกัดศุลกากรของ WCO ถือเป็นหน่วยงานที่มีภาระงานจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนทางการเงินและบุคลากรเพิ่มเติมหากมีการดำเนินการตามยุทธศาสตร์นี้ ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกหรือหน่วยงานที่ต้องการสนับสนุนโครงการสามารถแสดงความจำนงโดยขอรับข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ Nomenclature Sub-Directorate

อ้างอิง

WCO. "The Exploratory Study on a Possible Strategic Review of the Harmonized System (HS)."

<https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/nomenclature/activities-and-programmes/exploratory-study-on-a-possible-strategic-review-of-the-hs/final-report-of-the-hs-exploratory-study-2024-english.pdf?db=web>. Accessed 20 December 2024.

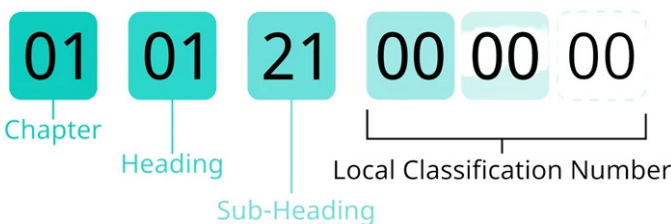

ความสะดวกในการใช้งานและการเข้าถึงระบบฮาร์ดแวร์ และเครื่องมือที่เกี่ยวข้อง (Usability and Accessibility of the HS and its Tools)

นอกจากหลักเกณฑ์การตีความ (GIRs) ซึ่งมีส่วนสำคัญในการตีความการจำแนกพิกัตศุลกากรแล้ว ผู้ใช้งานยังต้องพึงพาหมายเหตุทางกฎหมาย (Legal Note) ที่เป็นส่วนการอธิบายเพิ่มเติมของคำนิยามพิกัตศุลกากรต่าง ๆ ที่มีความซับซ้อนซึ่งแตกต่างจากเอกสารคำอธิบายการตีความเลขพิกัตศุลกากร (HSEN) เนื่องจากหมายเหตุเหล่านี้ถูกระบุไว้ในส่วนเริ่มต้นของแต่ละหมวด (Section) และตอน (Chapter) ซึ่งมีผลผูกพันทางกฎหมายตามหลักเกณฑ์ข้อ 1 ของ GIRs ที่ได้ระบุให้หมายเหตุมีน้ำหนักในการตีความเทียบเท่าเนื้อหาของหมวดและตอนต่าง ๆ

นอกจากนี้ หลักเกณฑ์ข้อ 1 ถึง ข้อ 6 ได้มีใจความกำหนดให้หมายเหตุทางกฎหมายของประเภทย่อย (Sub-Heading Note) มีผลผูกพันต่อการตีความร่วมกับเนื้อหาของประเภทย่อย (Sub-Heading) ในลักษณะเดียวกัน ความสะดวกต่อการใช้งานและการเข้าถึงระบบฮาร์ดแวร์และเครื่องมือที่เกี่ยวข้องจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของหมายเหตุทางกฎหมายเหล่านี้

HS CODE

หมวด 2 ตอนที่ 8 ผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้

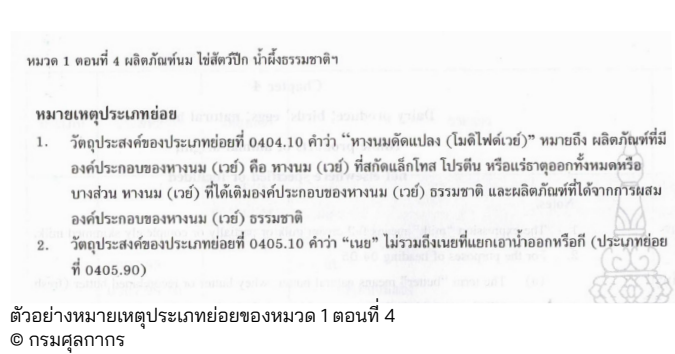
ตอนที่ 8
ผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ เลือกผลไม้อาจผ่าหรือเปลือกแดง

หมายเหตุ

1. ตอนนี้เป็นคลุมถึงลูกนัตหรือผลไม้ที่บริโภคไม่ได้
2. ผลไม้และลูกนัตที่เช่นนี้ ให้จำแนกเข้าประเภทเดียวกับผลไม้และลูกนัตที่สด
3. ผลไม้แห้งหรือลูกนัตแห้งของตอนนี้ อาจผ่านกรรมวิธีใดเดรชันบางส่วน หรือผ่านกรรมวิธีเพื่อวัตถุประสงค์ต่อไปนี้
 - (ก) เพื่อเก็บรักษาหรือคงสภาพได้นานขึ้น (เช่น โดยการรมวิธีให้ความร้อนปานกลาง โดยการรมวิธีซัลเฟอร์ริง โดยการเติมกรดซอร์บิกหรือโพแทสเซียมซอร์เบต)
 - (ข) ทำให้มีสภาพดีขึ้นหรือคงสภาพเดิม (เช่น โดยการเติมน้ำมันพืชหรือน้ำเชื่อมกลูโคสในปริมาณเล็กน้อย)

หากว่าของดังกล่าวยังคงมีลักษณะเป็นผลไม้แห้งหรือลูกนัตแห้ง

ตัวอย่างหมายเหตุทางกฎหมาย ของหมวด 2 ตอนที่ 8 ©กรมศุลกากร

บริบทในปัจจุบันของ หมายเหตุทางกฎหมาย

ในระบบฮาร์โมนไนซ์ฉบับปี 2565 (2022) พบหมายเหตุทางกฎหมาย 475 ข้อ และหมายเหตุทางกฎหมายของประเภทย่อย 1,228 ข้อ ซึ่งการศึกษาได้ชี้ให้เห็นปัญหาของการใช้หมายเหตุทางกฎหมายอย่างแพร่หลาย โดยที่ผู้ใช้งานจำนวนมากไม่ทราบว่ามีความหมายที่เกี่ยวข้องกับเนื้อความนั้น ๆ หรือไม่ให้ความสำคัญต่อหมายเหตุทางกฎหมายในขั้นตอนการจำแนกพิกัตศุลกากร ทั้งนี้สามารถแยกประเภทของหมายเหตุทางกฎหมายและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หมายเหตุคำนิยาม (Definitional Note)

หมายเหตุคำนิยาม (Definitional Note) กำหนดคำนิยามทางกฎหมายของคำศัพท์หรือวรรค โดยระบุขอบเขตการใช้บังคับของคำนิยามนั้นว่าใช้บังคับเฉพาะกับตอน ประเภท ประเภทย่อย หรือใช้กับทั้งบัญชีพิกัตศุลกากรด้วยการใช้คำว่า “เพื่อวัตถุประสงค์ของ... (For the purpose of...)” และตามด้วยเลขตอน ประเภท และประเภทย่อยที่เกี่ยวข้อง ในปัจจุบัน พบหมายเหตุคำนิยาม 111 ข้อในบัญชีพิกัตศุลกากรของระบบฮาร์โมนไนซ์อยู่ในระดับตอน 97 ข้อ ระดับหมวด 14 ข้อ ซึ่งในจำนวนนี้มีหมายเหตุที่ใช้บังคับกับทั้งบัญชี 21 ข้อ

ทั้งนี้ หมายเหตุคำนิยามมักไม่ระบุการเชื่อมโยงกับประเภทและประเภทย่อยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทำให้ผู้ใช้งานไม่ทราบว่าต้องพิจารณาเนื้อความควบคู่กับหมายเหตุเหล่านี้ด้วย โดยเนื้อความบางส่วนการระบุคำว่า “ที่ระบุไว้ในหมายเหตุ... (as specified in Note...)” หรือ “ตามที่นิยามไว้ในหมายเหตุ... (as defined in Note...)” เพื่อให้ผู้ใช้งานทราบว่าเนื้อความนี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหมายเหตุต่าง ๆ แต่พบการกำหนดคำเชื่อมโยงในรูปแบบดังกล่าวในเนื้อความเพียง 26 จุดเท่านั้น

นอกจากนี้ ยังพบว่าคำนิยามอยู่ถูกระบุไว้ในตอนหรือหมวดที่แตกต่างจากเนื้อความที่เกี่ยวข้อง ยกตัวอย่างเช่น มีการอ้างถึง เนื้อความ “โลหะที่หุ้มติดด้วยโลหะมีค่า (metal clad with precious metal)” ในตอนที่ 91 แต่คำนิยามทางกฎหมายของเนื้อความดังกล่าวถูกระบุไว้ในตอนที่ 71 จึงทำให้ผู้ใช้งานมักมองข้ามคำนิยามเฉพาะของเนื้อความดังกล่าว

ในปัจจุบัน ระบบฮาร์โมนไนซ์ไม่ได้ระบุกระบวนการกำหนดคำนิยามทางกฎหมายของคำหรือประโยคในเนื้อความ คำนิยามเหล่านี้จึงถูกระบุไว้เนื่องจากการเสนอและหยิบยกขึ้นมาพิจารณาในระหว่างการร่างเท่านั้น โดยที่คำศัพท์หลายคำที่เป็นปัญหาในการตีความ อาทิ “ของเล่น (Toys)” “ชิ้นส่วน (Parts)” หรือ “ของที่ใช้ประกอบ (Accessories)” กลับไม่มีการระบุหมายเหตุคำนิยามเอาไว้ ผู้ใช้งานจึงต้องตีความโดยอาศัยความหมายโดยทั่วไปที่มีความหลากหลายและขึ้นอยู่กับบริบทที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดความท้าทายในการจำแนกพิกัตศุลกากรให้สอดคล้องกันระหว่างประเทศสมาชิก

2. หมายเหตุกำหนดแนวทางการจำแนกพิกัดศุลกากร (Note Directing the Means of Classification)

หมายเหตุกำหนดแนวทางการจำแนกพิกัดศุลกากร (Note Directing the Means of Classification) เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ GIRs ข้อ 1 ที่ระบุว่า “ไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น (Do not Otherwise Require)” หมายความว่า การจำแนกพิกัดศุลกากรจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของ GIRs หากไม่มีเนื้อความหรือหมายเหตุที่เกี่ยวข้องระบุไว้เป็นอย่างอื่น ซึ่งหมายเหตุทางกฎหมายรูปแบบนี้เป็นข้อยกเว้นให้การจำแนกพิกัดศุลกากรที่เกี่ยวข้องนั้นต้องเป็นไปตามแนวทางที่หมายเหตุระบุ แทนที่การปฏิบัติตาม GIRs

หมายเหตุทางกฎหมายที่สำคัญที่สุดบางส่วนถูกจัดอยู่ในหมายเหตุกลุ่มนี้ อาทิ หมายเหตุกำหนดแนวทางการจำแนกพิกัดศุลกากรของเคมี (Chemicals) ชิ้นส่วน (Parts) เครื่องจักรที่ประกอบด้วยวัตถุหลายชนิด (Composite Machines) และส่วนสำคัญในตอนและหมวดต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม หมายเหตุเหล่านี้ส่วนใหญ่ไม่ถูกระบุไว้อย่างชัดใน GIRs หรือในส่วนหมายเหตุ จึงทำให้ ผู้ใช้งานเกิดความสับสนระหว่างแนวทางการตีความโดย GIRs และโดยหมายเหตุ

ยกตัวอย่างเช่น หมายเหตุข้อที่ 3 ของตอนที่ 29 ยกเว้นการใช้หลักเกณฑ์ GIRs ข้อ 3 และกำหนดแนวทางเฉพาะเพื่อแก้ปัญหาของที่สามารถจัดเข้าได้ตั้งแต่ 2 ประเภทขึ้นไปในตอนนี้ ให้จำแนกเข้าประเภทที่ลำดับไว้หลังสุด ในบางกรณี หมายเหตุนี้ทำให้ผลการจำแนกพิกัดศุลกากรมีลักษณะที่ขัดกับสัญชาตญาณ เนื่องจากของชิ้นนั้นอาจเหมาะสมกับพิกัดที่มีลำดับก่อนหน้ามากกว่า เพราะเป็นพิกัดที่มีเนื้อความเกี่ยวกับส่วนประกอบเคมีหลัก อย่างไรก็ตาม หมายเหตุนี้ถูกใช้บังคับเพื่อให้การจำแนกพิกัดศุลกากรของเคมีมีความเรียบง่ายมากขึ้น การไม่ตระหนักถึงการมีอยู่และความสำคัญของหมายเหตุนี้จึงอาจนำไปสู่การจำแนกพิกัดศุลกากรผิดพลาด (Misclassification)

3. หมายเหตุกำหนดขอบเขตของเนื้อความ การนับรวมหรือการไม่นับรวม (Note Including, Excluding, or Otherwise Directing the Scope of Terms)

หมายเหตุกำหนดขอบเขตของเนื้อความ การนับรวม การไม่นับรวม (Note Including, Excluding, or Otherwise Directing the Scope of Terms) ระบุขอบเขตของเนื้อความในหมวด ตอน ประเภท และประเภทย่อยต่าง ๆ การกำหนดประเภทของที่ถูกนับรวม หรือไม่นับรวมในเนื้อความนั้น หรือการอธิบายเพิ่มเติมเพื่อความชัดเจนในการจำแนกพิกัดศุลกากร หมายเหตุเหล่านี้มักกำหนดขึ้นสำหรับของที่มีความกำกวม อย่างไรก็ตาม ผู้ใช้งานส่วนใหญ่ไม่ตระหนักถึงการมีอยู่ของหมายเหตุนี้ ทั้งยังพบความสับสนจากการไม่นับรวมทำให้ต้องศึกษาเนื้อความในหลายหมวด และหมายเหตุบางส่วนในกลุ่มนี้มีเนื้อความขัดแย้งกัน

นอกจากนี้ ผู้ใช้งานยังพบความซับซ้อนเมื่อมีหลายหมายเหตุที่มีความเฉพาะเจาะจงต่างกันซึ่งไปที่สินค้าชนิดเดียวกัน โดยที่ผู้ใช้งานไม่ทราบว่าควรจะมีต้นฉบับปฏิบัติของหมายเหตุใด ยกตัวอย่างเช่น

- หมายเหตุข้อ 1 (พ) ในหมวด 11 สิ่งทอและของทำด้วยสิ่งทอ ระบุว่าไม่รวม “ของในตอนนที่ 95 (เช่น ของเล่น ของเล่นเกม ของใช้ที่จำเป็นในการเล่นกีฬา และตาข่าย)” แต่หมายเหตุข้อ 1 (ค) ในตอนนที่ 95 ระบุว่าไม่รวมของสิ่งทอหลายชนิด เช่น ชุดแฟนซี ชุดกีฬา และชี้ให้กลับไปพิจารณาตามหมวด 11
- หมวด 11 มีการระบุเนื้อความที่เกี่ยวกับตาข่ายถึงแม้หมายเหตุข้อ 1 (พ) จะระบุว่าไม่รวมตาข่ายก็ตาม หมายเหตุข้อนี้จึงต้องพิจารณาควบคู่ไปกับเนื้อความของประเภทที่เกี่ยวข้องในตอนนที่ 95 เพื่อตรวจดูว่าหมวด 11 นั้นใช้บังคับกับตาข่ายชนิดใด

ทั้งนี้ แม้ว่าการชี้แนวทางพิจารณาด้วยหมายเหตุในรูปแบบข้างต้นจะเป็นที่ยอมรับและเข้าใจโดย WCO และพนักงานศุลกากรผู้เชี่ยวชาญ แต่ถือเป็นประเด็นที่ซับซ้อนสำหรับผู้ใช้งานระดับเริ่มต้น

ยุทธศาสตร์เพื่อการปรับปรุง

1. การจัดกลุ่มหมายเหตุคำนิยามให้รวมอยู่ด้วยกัน

สืบเนื่องจากปัญหาที่ผู้ใช้งานมักไม่ทราบหรือไม่สังเกตเห็นหมายเหตุคำนิยาม จึงควรจัดให้หมายเหตุเหล่านี้มารวมอยู่ด้วยกันเพื่อสร้างความสะดวกในการอ้างอิงและสืบค้น โดยมี 3 แนวทางเลือก คือ

1. การจับกลุ่มหมายเหตุคำนิยามทั้งหมดให้อยู่รวมกัน
2. การเลือกจับกลุ่มเฉพาะคำนิยามที่ใช้บังคับกับพิกัดศุลกากรทั้งบัญชี และ 3. การเสริมรายการอ้างอิงของหมายเหตุคำนิยาม เพื่อสร้างความชัดเจนแต่ยังคงให้หมายเหตุเหล่านี้อยู่ในสถานที่เดิม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 การจับกลุ่มหมายเหตุคำนิยามทั้งหมดให้อยู่รวมกัน

การจับกลุ่มหมายเหตุคำนิยามทั้งหมดให้อยู่รวมกันในสถานที่เดียวจะช่วยให้ผู้ใช้งานมีความเข้าใจที่ชัดเจนและครอบคลุมมากขึ้นต่อเนื้อความและคำศัพท์ ทำให้ผู้ใช้งานไม่ต้องเปิดดูเนื้อความในหลายหมวดและตอนเพื่อหาคำนิยาม ทั้งยังส่งเสริมเอกภาพในการตีความการจำแนกพิกัดศุลกากร แนวทางนี้จำเป็นต้องสร้างส่วนคำนิยามหรืออภิธานศัพท์ในระบบฮาร์โมนี และลบส่วนคำนิยามที่กระจายอยู่ในหมวดและตอนต่าง ๆ ออก โดยสามารถเรียงคำนิยามเหล่านี้ตามลำดับตัวอักษรและมีตัวเลขกำกับเพื่อความชัดเจนในการอ้างอิง สังเกตได้ว่าการจัดกลุ่มคำนิยามรูปแบบนี้เป็นแนวทางมาตรฐานที่ใช้ในเอกสารทางกฎหมายอย่างแพร่หลาย

ตัวอย่าง

เนื้อความในบัญชีพิกัดศุลกากร ให้ยึดตามคำนิยามตามที่ระบุดังนี้

เพลเลต (Pellet):

- เมื่อใช้ในตอนนที่ 3 ของหมวด 1 คำว่า “เพลเลต” หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่รวมตัวกันด้วยการบีบอัดโดยตรง หรือการใส่ส่วนผสมด้วยตัวเชื่อมประสานเล็กน้อย
- เมื่อใช้ในตอนนที่ 2 (ตอนที่ 6-14) คำว่า “เพลเลต” หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่รวมตัวกันด้วยการบีบอัดโดยตรง หรือการใส่ส่วนผสมด้วยตัวเชื่อมประสานในสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 3 ของน้ำหนัก
- เมื่อใช้ในตอนนที่ 4 (ตอนที่ 16-24) คำว่า “เพลเลต” หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่รวมตัวกันด้วยการบีบอัดโดยตรง หรือการใส่ส่วนผสมด้วยตัวเชื่อมประสานในสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 3 ของน้ำหนัก
- ดูนิยามของคำว่า “เพลเลตไม้”

ข้อสังเกต

แพลทินัม:

ตลอดบัญชีพิกัดศุลกากร “แพลทินัม” หมายถึง แพลทินัม อิริเดียม ออสเมียม แพลเลเดียม โรเดียม และ รูทีเนียม

1.2 การจับกลุ่มเฉพาะหมายเหตุที่ใช้สำหรับบัญชี พิกัดศุลกากรทั้งหมด

การจับกลุ่มเฉพาะหมายเหตุที่ใช้สำหรับบัญชีพิกัดศุลกากรทั้งหมด (Nomenclature-wide Definition) ช่วยเพิ่มความสะดวกในการใช้งานของระบบฮาร์โมนี โดยที่ไม่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเนื้อหาความเท่าตัวเลือกที่ 1 ทั้งนี้ สามารถรวบรวมหมายเหตุคำนิยามที่ใช้บังคับเฉพาะหมวดหรือตอนนั้นแยกออกไปต่างหาก โดยสามารถตั้งเป็นส่วนอภิธานศัพท์กระจายอยู่ในหมวดหรือตอนเหล่านั้น

1.3 การเสริมรายการอ้างอิงของหมายเหตุคำนิยาม

การเสริมรายการอ้างอิง (Reference List) ของ หมายเหตุคำนิยาม สามารถสร้างความชัดเจน โดยที่ หมายเหตุเหล่านี้อยู่ในสถานที่เดิม (in situ)

ตัวอย่าง

คำและเนื้อความในบัญชีพิกัดศุลกากร ให้ยึดตามคำนิยาม ที่ระบุในหมายเหตุ

เนย (Butter): ถูกนิยามไว้เพื่อวัตถุประสงค์ของประเภท 04.05 ในหมายเหตุที่ 2 (ก) ของตอนที่ 4

สังเกตได้ว่า การเสริมรายการอ้างอิงในรูปแบบ ดังกล่าวทำให้หมายเหตุคำนิยามยังอยู่ในสถานที่เดิมร่วมกับ หมายเหตุทางกฎหมายประเภทอื่น ๆ แต่ช่วยให้ผู้ใช้งาน สืบค้นหาคำนิยามที่เกี่ยวข้องได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

การจับกลุ่มคำนิยามเป็นยุทธศาสตร์ที่เกิดขึ้นได้จริง ทั้งยังช่วยส่งเสริมให้มีการปรับปรุงคำนิยามที่จำเป็นต่อระบบ ฮาร์โมนี แต่ความท้าทายที่สำคัญ คือ การแทรกกลุ่ม คำนิยามเหล่านี้ไว้ในระบบพิกัดศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ของ แต่ละประเทศ เนื่องจากแพลตฟอร์มของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน การเพิ่มเนื้อหาในกลุ่มนี้อาจสร้างความยุ่งยากในการปรับปรุงแพลตฟอร์มในบางประเทศ ทั้งนี้ ตัวเลือกที่ 3 ถือเป็นทางเลือกที่เหมาะสม หากประเทศสมาชิกไม่สามารถเพิ่มหมายเหตุคำนิยามเข้าไป ในระบบ อย่างไรก็ตาม ยุทธศาสตร์นี้ควรได้รับการพิจารณา และอนุมัติใน HSC

2. การเพิ่มสัญลักษณ์ เพื่อบั่นคำนิยาม

การเพิ่มสัญลักษณ์สามารถเน้นให้ผู้สังเกตเห็นว่า คำหรือเนื้อความนั้นมีคำนิยามที่กำกับอยู่ ส่งผลให้ ผู้ใช้งานสามารถจำแนกพิกัดศุลกากรด้วยข้อมูลที่ ครบถ้วน ทั้งนี้ การเพิ่มสัญลักษณ์สามารถทำได้ หลายรูปแบบ เช่น การปรับคำเป็นตัวอักษรเอียง การเพิ่ม เครื่องหมายดอกจัน หรือการใส่เลขเชิงอรรถ แต่ไม่สามารถ เน้นโดยการนำเป็นอักษรตัวหนา เนื่องจากอักษรตัวหนา ถูกใช้เพื่อการเน้นประเภทในระบบฮาร์โมนีไปแล้ว

ตัวอย่าง

85.17 เครื่องโทรศัพท์ รวมถึงสมาร์ตโฟนและ เครื่องโทรศัพท์อื่น ๆ...

คำว่า “สมาร์ตโฟน” มีหมายเหตุคำนิยามเฉพาะในหมายเหตุ ที่ 5 ของตอนที่ 85 แต่ในเนื้อความไม่มีการเน้นคำใด ๆ ผู้ ใช้งานจึงมักมองข้ามคำนิยามเหล่านี้ โดยสามารถเพิ่ม สัญลักษณ์ ได้ดังนี้

- 85.17 เครื่องโทรศัพท์ รวมถึง **สมาร์ตโฟน** และเครื่อง โทรศัพท์อื่น ๆ...
- 85.17 เครื่องโทรศัพท์ รวมถึง **สมาร์ตโฟน*** และ เครื่องโทรศัพท์อื่น ๆ...

- 85.17 เครื่องโทรศัพท์ รวมถึง**สมาร์ทโฟน¹**และเครื่องโทรศัพท์อื่น ๆ...
¹คำนิยามเฉพาะในหมายเหตุที่ 5 ของตอนที่ 85

ข้อสังเกต

การเพิ่มสัญลักษณ์ควรดำเนินการควบคู่กับการรวบรวมคำนิยามตามยุทธศาสตร์ข้อที่ 1 เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถสังเกตว่าคำศัพท์มีคำนิยามกำกับ และสามารถค้นหาคำนิยามได้สะดวกรวดเร็ว อนึ่ง การเพิ่มสัญลักษณ์อาจเป็นปัญหาในการแก้ไขระบบพิกัดศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์เช่นเดียวกับการเพิ่มส่วนอธิบายศัพท์ตามยุทธศาสตร์ข้อที่ 1 โดยเฉพาะในประเทศที่ใช้ระบบเก่าที่ไม่สามารถเสริมการเชื่อมโยงข้อมูลแบบเชิงอรรถได้ ในทางกลับกัน หากประเทศใดมีระบบพิกัดศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย และรองรับการปรับเปลี่ยนข้อมูลและเพิ่มส่วนข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเพิ่มสัญลักษณ์จะถือเป็นเพียงการปรับปรุงระบบขนาดเล็กเท่านั้น

ยุทธศาสตร์การปรับปรุงนี้สามารถเกิดขึ้นได้จริง โดยมีการประเมินว่าสามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาการประชุมของ HSC 4 ชั่วโมง และชั่วโมงการทำงานของคณะเลขาธิการต่ำกว่า 12 ชั่วโมง แต่สามารถปรับปรุงให้ระบบฮาร์โมนไนซ์ถูกใช้งานได้ง่ายขึ้น จึงถือเป็นยุทธศาสตร์ที่ได้รับการแนะนำจากคณะศึกษาวิจัย

ข้อสรุป

ข้อมูลการวิเคราะห์ในสองส่วนที่ได้นำเสนอไปข้างต้น เน้นวิเคราะห์เนื้อหาในส่วนหลักเกณฑ์การตีความพิกัดศุลกากร (GIRs) และหมายเหตุทางกฎหมาย (Legal Note) ที่มีส่วนสำคัญในการตีความและจำแนกพิกัดศุลกากร ซึ่งในส่วนการปรับปรุง GIRs นั้น สามารถทำได้ด้วยการปรับเปลี่ยนคำและเสริมการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ และในส่วนการปรับปรุงหมายเหตุทางกฎหมาย เน้นการปรับปรุงให้ผู้ใช้งานสามารถสืบค้นและสังเกตความเชื่อมโยงของหมายเหตุกับคำศัพท์และเนื้อหาความได้อย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามการปรับปรุงระบบฮาร์โมนไนซ์ในรูปแบบต่าง ๆ ล้วนจะสร้างภาระงานให้แก่ทั้งหน่วยงานศุลกากรและสำนักเลขาธิการ WCO การปรับปรุงจึงต้องได้รับความเห็นชอบในระดับหลักการและวิธีการจากประเทศสมาชิกในที่ประชุมคณะกรรมการระบบฮาร์โมนไนซ์ (HSC)

ทั้งนี้ ผู้ที่สนใจสามารถติดตามเนื้อหาการวิเคราะห์ด้านความชัดเจนของเนื้อหา กระบวนการปรับปรุงระบบฮาร์โมนไนซ์ และความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการใหม่ของระบบฮาร์โมนไนซ์ ได้ในจดหมายข่าวศุลกากร CPMU News ฉบับต่อไป

อ้างอิง

WCO. "The Exploratory Study on a Possible Strategic Review of the Harmonized System (HS)."

<https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/nomenclature/activities-and-programmes/exploratory-study-on-a-possible-strategic-review-of-the-hs/final-report-of-the-hs-exploratory-study-2024-english.pdf?db=web>. Accessed 20 December 2024.

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

แคนาดาประกาศแผนยกระดับความมั่นคงบริเวณพรมแดน หลังถูกกดดันจากนโยบายของรัฐบาลทรัมป์ 2.0

© Patrick Doyle, Reuters

เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2567 (2024) Mr. Dominic LeBlanc รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ความมั่นคง สาธารณะและกิจการระหว่างรัฐบาลแคนาดา พร้อมด้วย Mr. Marc Miller รัฐมนตรีว่าการกระทรวงตรวจคนเข้าเมือง ผู้อพยพ และสัญชาติ (IRCC) Ms. Ya'ara Saks รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสุขภาพจิตและการเสพติด และ Ms. Mary Ng รัฐมนตรีว่าการกระทรวงส่งเสริมการส่งออก การค้าระหว่างประเทศ และการพัฒนาเศรษฐกิจ ประกาศแผนยกระดับความมั่นคงบริเวณพรมแดน หลังถูกกดดันจาก Mr. Donald Trump ว่าที่ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา

แผนยกระดับความมั่นคงบริเวณพรมแดนนี้ ระบุถึงการเพิ่มงบประมาณ 909 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อเสริมเฮลิคอปเตอร์ โดรน หอสังเกตการณ์ สุนัขดมกลิ่น และกองกำลังพิเศษ (Joint Strike Force) สำหรับการรักษาความมั่นคงบริเวณพรมแดน โดยมุ่งเน้นไปที่การป้องกันและปราบปรามสารเสพติดเฟนทานิล (Fentanyl) การย้ายถิ่นแบบไม่ปกติ (Irregular Migration) และองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

ทั้งนี้ รัฐบาลแคนาดาและรัฐบาลเม็กซิโกถูกกดดันจากว่าที่ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาให้เพิ่มความเข้มงวดของระบบตรวจคนเข้าเมืองและสารเสพติดเพื่อช่วยลดจำนวนผู้อพยพเข้าเมืองผิดกฎหมายและสารเสพติดที่เข้ามายังสหรัฐอเมริกา โดยหากไม่มีแผนการที่ชัดเจน สหรัฐอเมริกาจะปรับขึ้นอากรศุลกากรของสินค้าจากทั้งสองประเทศเป็นร้อยละ 25 (ซึ่งจะเป็นการละเมิดข้อตกลงลงสหรัฐอเมริกา-เม็กซิโก-แคนาดา หรือ USMCA) ในการนี้ Mr. Dominic LeBlanc ได้เข้าหารือแผนดังกล่าวร่วมกับ Mr. Tom Homan ว่าที่ผู้แทนพิเศษด้านการควบคุมพรมแดนสหรัฐ และได้ผลตอบรับที่ดีจากฝั่งสหรัฐอเมริกา

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

นอกเหนือจากแผนการข้างต้น แคนาดาได้ลดการอนุญาตเอกสารตรวจลงตรา (วีซ่า) และปฏิเสธรกรเข้าเมืองของผู้ถือวีซ่าเฉลี่ย 3,700 รายต่อเดือนในปี 2567 (2024) ทั้งยังมีแผนที่จะแก้กฎหมายคนเข้าเมืองและออกมาตรการตรวจสอบระบบการขอลี้ภัย (Asylum System) เพื่อคัดกรองคำร้องขอลี้ภัยที่ไม่ชอบธรรม (Illegitimate Claim) อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นความพยายามที่จะแก้ปัญหาผู้อพยพภายในประเทศ และเตรียมพร้อมรับมือกระแสผู้อพยพที่จะหลบหนีการส่งตัวกลับประเทศครั้งใหญ่ (Mass Deportation) ออกมาจากสหรัฐอเมริกา เมื่อ Mr. Donald Trump เข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีอย่างเป็นทางการในวันที่ 20 มกราคม 2568 (2025)

อ้างอิง

Anna Mehler Paperny. "Canada Pledges Beefed-up Border, Immigration Restrictions to Appease Trump." Reuters. <https://www.reuters.com/world/americas/canada-pledges-beefed-up-border-immigration-restrictions-appease-trump-2024-12-17/>. Accessed 20 December 2024.

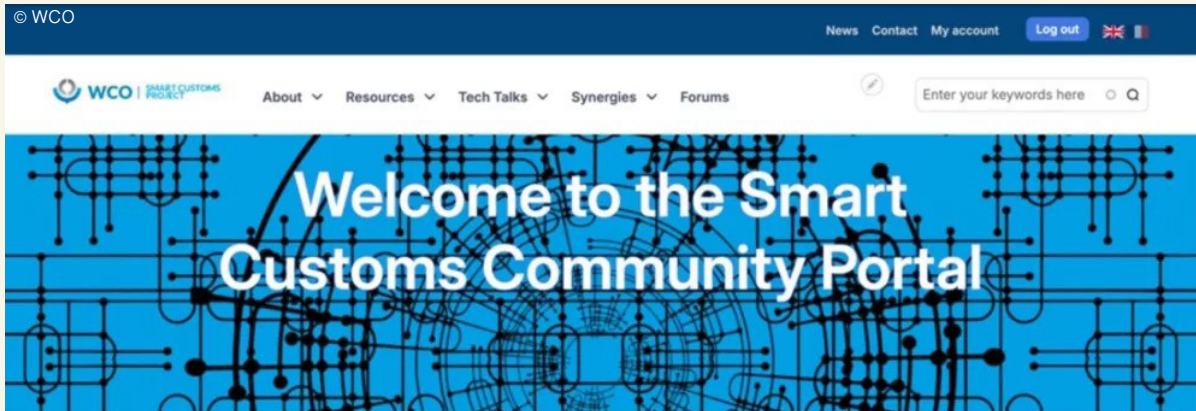

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

WCO เปิดตัว Smart Customs Community Portal เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เพื่อการพัฒนาางานศุลกากรด้วยเทคโนโลยี

เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2567 (2024) องค์การศุลกากรโลก (WCO) เปิดตัวแพลตฟอร์ม Smart Customs Community Portal ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนความรู้และส่งเสริมความร่วมมือสำหรับการพัฒนาางานศุลกากรด้วยเทคโนโลยีและลดช่องว่างทางดิจิทัล (Digital Gap) ระหว่างประเทศสมาชิก โดยเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ Smart Customs ที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนความร่วมมือทางศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (Customs Cooperation Fund of China: CCF-China)

แพลตฟอร์ม Smart Customs Community Portal ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนและการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการยกระดับงานศุลกากรด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Customs Digitalization) ของประเทศสมาชิกเพื่อเป็นข้อมูลให้ประเทศสมาชิกอื่น ๆ นำไปปรับใช้กับหน่วยงานของตน ซึ่งผู้ใช้สามารถแบ่งปันข้อมูลได้แบบสาธารณะ (Public) และการเผยแพร่ข้อมูลที่จำกัดเฉพาะสมาชิกเท่านั้น (Restricted) เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงลึกระหว่างประเทศสมาชิก

นอกจากนี้ แพลตฟอร์มดังกล่าวจะมีการเผยแพร่งานวิจัยและความเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการพัฒนาางานศุลกากร โดยส่วนงานหรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของหน่วยงานศุลกากรในประเทศต่าง ๆ ควรเข้าเป็นสมาชิกเพื่อร่วมพูดคุยและแลกเปลี่ยนความรู้ในประเด็นต่าง ๆ

สาธารณรัฐประชาชนจีนยังคงเป็นต้นทางของสินค้าปลอมส่วนใหญ่ที่ถูกลักลอบนำเข้า EU รองลงมาคือเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนและสาธารณรัฐตุรกี ตามลำดับ โดยสินค้าที่ตรวจยึดได้ส่วนใหญ่ในบริเวณพรมแดน คือ ผลากสินค้า ป้ายแท็กสินค้า สติกเกอร์ และสินค้าจำพวกเสื้อผ้า อนึ่ง พบสินค้าปลอมในการขนส่งทางไปรษณีย์และการขนส่งด่วน (Express Courier) มากที่สุด EU จึงจำเป็นต้องยกระดับการตรวจสอบสินค้าเหล่านี้ต่อไป

อ้างอิง

WCO. "WCO Launches the Smart Customs Community Portal <https://scp.wcoomd.org/wco-launches-smart-customs-community-portal>. Accessed 20 December 2024.

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

ศุลกากรเบลเยียมตรวจยึดสารเสพติด ณ ท่าอากาศยาน Zaventem เพิ่มขึ้นหลายเท่าตัวในปี 2567 ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศต้นทาง

© Kenzo TRIBOUILLARD, AFP

เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2567 (2024) ศุลกากรราชอาณาจักรเบลเยียมรายงานสถิติการตรวจยึดสารเสพติด ณ ท่าอากาศยาน Zaventem ในปี 2567 (2024) โดยมีการตรวจยึดโคเคน กัญชา ไม้คัต (Khat) และสารเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยในช่วงเดือนมกราคม - พฤศจิกายน 2567 (2024) มีการตรวจยึดโคเคนรวม 130 กิโลกรัมจากพัสดุไปรษณีย์ ซึ่งเพิ่มมากขึ้นจากปริมาณการตรวจยึดในปี 2566 (2023) 5 เท่า ไม้คัต 1,123 กิโลกรัม ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปริมาณการตรวจยึดในปี 2566 (2023) 4 เท่า และกัญชา 378 กิโลกรัม

ท่าอากาศยาน Zaventem กลายเป็นจุดถ่ายลำสารเสพติดระหว่างภูมิภาคออสเตรเลีย ภูมิภาคละตินอเมริกา และภูมิภาคอเมริกา ที่ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากตรวจพบสารเสพติดส่วนใหญ่ในพัสดุปลายทาง เครือรัฐออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร นิวซีแลนด์ สาธารณรัฐโคลอมเบีย และแคนาดา ซึ่งเป็นประเทศที่มีราคาสารเสพติดในท้องตลาดแพงกว่าราคาในตลาดเบลเยียม ยกตัวอย่างเช่น โคเคนในออสเตรเลียมีมูลค่า 150 ยูโรต่อกกรัม แต่ในเบลเยียมมีราคาเพียง 50 ยูโรต่อกกรัม

นอกจากนี้ ยังพบการลักลอบขนส่งสารเสพติดโดยผู้โดยสารที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้โดยสารที่เดินทางมาจากสาธารณรัฐจาเมกา สหรัฐเม็กซิโก สาธารณรัฐโดมินิกัน ประเทศไทย รวมไปถึงสาธารณรัฐเช็ควาร์ลีโอน ซึ่งเป็นเส้นทางการลักลอบขนส่งเส้นทางใหม่

ในการนี้ Mr. Kristian Vanderwaeren อธิบดีกรมศุลกากรเบลเยียมรายงานว่าตัวเลขการตรวจยึดที่เพิ่มขึ้นนี้แปรผันตรงกับการเพิ่มขึ้นของการผลิตและการเสพสารเสพติดชนิดต่าง ๆ ในเบลเยียม โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นของสารเสพติดสังเคราะห์ที่อยู่ในระดับนำกังวล โดยคาดการณ์ว่าตัวเลขการตรวจยึด การผลิต และการเสพสารเสพติดเหล่านี้จะยังคงเพิ่มขึ้นอีกในปีต่อ ๆ ไป

อ้างอิง

"Five Times More Cocaine Found in Parcels at Zaventem Airport in 2024." Belga. <https://www.belganewsagency.eu/five-times-more-cocaine-found-in-parcels-at-zaventem-airport-in-2024>. Accessed 24 December 2024.

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

OLAF รายงานผลปฏิบัติการ BELENOS II สกัดกั้นเส้นทางการเงินผิดกฎหมาย ตรวจยึดเงินสด และสินทรัพย์รวมมูลค่ามากกว่า 2.7 ล้านยูโร

เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2567 (2024) สำนักงานต่อต้านการฉ้อฉลแห่งสหภาพยุโรป (OLAF) รายงานผลปฏิบัติการ BELENOS II ซึ่งเป็นปฏิบัติการพิเศษทางศุลกากรเพื่อสกัดกั้นเส้นทางการเงินผิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน การก่อการร้าย และองค์กรอาชญากรรม โดยมีศุลกากรสาธารณรัฐฝรั่งเศส ศุลกากรราชอาณาจักรสเปน และสำนักงานตำรวจสากลแห่งสหภาพยุโรป (Europol) เป็นหน่วยงานดำเนินการ และมี OLAF เป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านเทคนิค

ปฏิบัติการ BELENOS II ดำเนินการระหว่างวันที่ 12 - 24 พฤศจิกายน 2567 (2024) ในประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป (EU) 23 ประเทศ โดยมีการตั้งจุดตรวจเงินสดมากกว่า 500 แห่งทั่วภูมิภาค โดยให้ความสำคัญกับการตรวจสอบสินค้าติดตัวผู้โดยสาร สินค้าทั่วไป และสินค้าไปรษณีย์ที่มีมูลค่าตั้งแต่ 10,000 ยูโรขึ้นไป ซึ่งสามารถตรวจยึดเงินสด ทองคำ และเครื่องประดับที่ไม่ได้สำแดงอย่างถูกต้องหรือมีที่มาต้องสงสัย มูลค่ารวมมากกว่า 2.7 ล้านยูโร

ในการนี้ OLAF มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนทางเทคนิค การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวกรองและข้อมูลทางการเงิน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ศุลกากร ณ จุดตรวจหรือด่านศุลกากรต่าง ๆ สามารถตรวจสอบสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านแพลตฟอร์ม Virtual Operations Coordination Unit (VOCU) เพื่อป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลระหว่างการปฏิบัติการ ซึ่งนอกเหนือจากการสกัดกั้นเงินสดและสินทรัพย์ผิดกฎหมายแล้ว ปฏิบัติการ BELENOS II ยังช่วยเปิดเผยรูปแบบการฉ้อฉลและแนวทางการลักลอบขนส่งเงินสดและสินทรัพย์ของกลุ่มอาชญากรรูปแบบใหม่อีกด้วย

อ้างอิง

OLAF. "Operation BELENOS II: Over 2.7 Million Seized During Customs Operation Targeting Illicit Financial Flows." https://anti-fraud.ec.europa.eu/media-corner/news/operation-belenos-ii-over-eu27-million-seized-during-customs-operation-targeting-illicit-financial-2024-12-20_en. Accessed 20 December 2024.

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

**พิธีถวายพานพุ่ม พิธีถวายบังคม และพิธีจุดเทียนน้อมรำลึก
เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระ
พระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถ
บพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ 5 ธันวาคม 2567**

เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2567 นางสาวบราลี รัตนปิณฑะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) นายภิศรศรีรัฐ นิลพันธ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) นางสาวณัฐพร โพธิยอด เลขาธิการเอก (ฝ่ายศุลกากร) และเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ เข้าร่วมพิธีถวายพานพุ่ม พิธีถวายบังคม และพิธีจุดเทียนน้อมรำลึกเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ 5 ธันวาคม 2567 โดยมีนางกาญจนาภัทรโชค เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ เป็นประธาน

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

งานเลี้ยงรับรอง เนื่องในวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ 5 ธันวาคม 2567

เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2567 นางสาวราลี รัตนปิณฑะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) นายภิศรศรีรัฐ นิลพันธ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) นางสาวณัฐพร โพธิยอต เลขานุการเอก (ฝ่ายศุลกากร) และเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ เข้าร่วมงานเลี้ยงรับรอง เนื่องในวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ 5 ธันวาคม 2567 โดยมีนางกาญจนา ภัทรโชค เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ เป็นประธาน และ นาย Jeroen Cooreman รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศเบลเยียมดูแลกิจการความสัมพันธ์ทวิภาคี และนาย Stefano Sannino เลขาธิการกระทรวงการต่างประเทศสหภาพยุโรป (EEAS) เป็นแขกเกียรติยศ (Guest of Honour)

ในการนี้ มีแขกผู้มีเกียรติจากหน่วยงานของ EU สถานเอกอัครราชทูต องค์การระหว่างประเทศ สมาคมคนไทยในเบลเยียม เข้าร่วมงานประมาณ 280 คน โดยมีผู้แทนจาก Association of Customs Representatives และผู้แทนจากองค์การศุลกากรโลก (WCO) เข้าร่วมงานด้วยเช่นกัน ซึ่งเป็นโอกาสอันดีสำหรับการกระชับความสัมพันธ์และความร่วมมือทางศุลกากรระดับทวิภาคีและพหุภาคีต่อไป

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

งาน Bridging Borders: Seminar on Trade Facilitation in ASEAN Countries From Customs Perspective

เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2567 นางสาวราลี รัตนปิ่นทะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) นายภิศรศรีรัฐ นิลพันธ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) และนางสาวณัฐพร โพธิยอด เลขานุการเอก (ฝ่ายศุลกากร) เข้าร่วมงาน Bridging Borders: Seminar on Trade Facilitation in ASEAN Countries From Customs Perspective ซึ่งเป็นงานสัมมนาในประเด็นด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า จัดโดยคณะผู้ช่วยทูตศุลกากร มาเลเซียประจำกรุงบรัสเซลส์ โดยมี Dato' Mohd Khalid Abbasi Abdul Razak เอกอัครราชทูตมาเลเซีย ณ กรุงบรัสเซลส์ เป็นประธาน และมีนางกาญจนา ภัทรโชค เอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงบรัสเซลส์ ผู้ช่วยทูตศุลกากร ผู้ช่วยทูตพาณิชย์จากประเทศอาเซียน จีน ญี่ปุ่น รวมถึงผู้แทนจากองค์การศุลกากรโลก (WCO) เป็นแขกผู้มีเกียรติเข้าร่วมงาน

ในการนี้ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้บรรยายร่วมกับผู้ช่วยทูตศุลกากร มาเลเซีย ผู้ช่วยทูตศุลกากรเวียดนาม ผู้แทนศุลกากรเบลเยียม และผู้แทนองค์การศุลกากรโลก (WCO) โดย อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) บรรยายในหัวข้อ “Customs Digital Transformation: Enhancing Trade Facilitation Thailand's Experience” ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่ยุคดิจิทัลของกรมศุลกากรไทยด้วยระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ (Thai Customs Electronic System: TCES) เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า และการให้บริการแก่ผู้ประกอบการ โดยยกตัวอย่างระบบลงทะเบียนผู้มาติดต่อออนไลน์ทาง Customs Trader Portal ที่มีวัตถุประสงค์ให้ผู้ประกอบการใช้ลงทะเบียนเพื่อปฏิบัติพิธีการศุลกากรและทำธุรกรรมต่าง ๆ ซึ่งมีผู้ประกอบการใช้งานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

CPMU NEWS

Customs Policy Monitoring Unit

Office of Customs Affairs
Royal Thai Embassy Brussels

Drève du Rembucher 89
1170 Brussels, Belgium
Tel. +32 2 660 57 59

Email: thaicustoms@thaicustoms.be
<http://brussels.customs.go.th>

